

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอผ้าแร่-หนองแสง สรุปผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอผ้าแร่-หนองแสง

1. ขั้นตอนในการดำเนินงาน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. วิธีและกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานการส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอผ้าแร่-หนองแสง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอผ้าแร่-หนองแสง ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและ
ครูผู้รับผิดชอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอผ้าแร่-หนองแสง ความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
นักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอผ้าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีสถานภาพที่ปฏิบัติงานที่ต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน

5. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งสถานที่ศึกษาแตกต่างกัน

6. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนตามลักษณะการเปิดสอนของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

7. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน

3. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีสถานภาพที่ปฏิบัติงาน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมพลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่จำแนกตามที่ตั้งสถานที่ โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน

6. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนตามลักษณะการเปิดสอนของโรงเรียนที่ต่างกัน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ใช้สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง เพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการบริหารงานในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน สถานที่ปฏิบัติงาน และลักษณะการเปิดการสอนของโรงเรียน เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง ตามกรอบแนวความคิด 7 ด้าน ประกอบไปด้วย

1. ด้านการบริหารจัดการ
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการจัดอบรมและพัฒนาครู
5. ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
6. ด้านการบูรณาการวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน
7. ด้านการวัดและประเมินผล

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, หน้า 71) มีลักษณะให้แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ

คุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนต่างๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ความเห็นชอบ
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญไปนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดสอบใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนในเครือข่ายรักทางเขนแห่งท่าแร่ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 60 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 9 คน ครูผู้สอน จำนวน 42 คน และครูผู้รับผิดชอบ จำนวน 9 คน ในโรงเรียนมารีย์พิทักษ์ สว่างแดนดิน โรงเรียนมารีย์พิทักษ์ พังโคน และโรงเรียนนิรมลวิทยา ป่าหว้าน โดยในแต่ละโรงเรียนเจาะจงผู้บริหาร 3 คน ครูผู้รับผิดชอบ 3 คน และสุ่มแบบง่าย ครูผู้สอน โรงเรียนละ 10-14 คน
4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.36 ขึ้นไป ไว้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.45-0.89 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ ที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
6. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1.1 ข้อมูลที่จะได้จากแบบสอบถามที่เป็นแบบสำรวจรายการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 นำแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มาตรวจให้คะแนน ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2553, หน้า 71) แสดงระดับประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาจัดอันดับความสำคัญเสนอในรูปแบบตารางและบรรยายตารางที่กำหนดให้ ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นแต่ละข้อคำถามในระดับใดระดับหนึ่ง เพียงระดับเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด หรือต่ำที่สุด

2. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดระดับประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาของ บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2553, หน้า 71) กำหนดไว้เป็น 5 ระดับ

ระดับประสิทธิผลการดำเนินงาน

- 4.51-5.00 หมายถึงความว่า ความมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึงความว่า ความมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึงความว่า ความมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึงความว่า ความมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึงความว่า ความมีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อหาค่าร้อยละของแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และหาค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ แบ่งออกเป็น

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation)

2.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง สรุปผล ดังนี้

1. ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดอบรมและพัฒนาครู ($\bar{x} = 4.35$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.30$) และด้านการบูรณาการกับวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน ($\bar{x} = 4.30$)

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ด้านการบูรณาการกับวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการจัดอบรมและพัฒนาครู ไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลวิจัยที่แตกต่างกัน ไปทำการทดลองความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

5.1 ด้านการบริหารจัดการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม และมุกดาหาร มีประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสกลนคร และกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5.2 ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาที่แตกต่างกันด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม มีประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง

สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่จังหวัดมุกดาหาร สกลนคร กรุงเทพมหานคร และกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5.3 ในด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาที่ต่างกัน ด้านการบูรณาการ กับวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม มีประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายสงฆมณฑล ท่าแร่-หนองแสง สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร กาฬสินธุ์ สกลนคร และ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5.4 ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม มีประสิทธิผลการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร กาฬสินธุ์ สกลนคร และกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5 ด้านการบูรณาการกับวิถีชีวิตทั้งในและนอกโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม มีประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.6 ด้านการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ใน จังหวัดนครพนม จริยธรรมนักเรียน สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ และกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดสกลนคร มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ มีประสิทธิผลด้านการวัดและประเมินผล สูงกว่ากรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5.7 โดยภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและ ครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาที่แตกต่างกันโดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม มีประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในภาพรวม สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ และกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีลักษณะ การเปิดสอนของโรงเรียนที่ต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

7. แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง ด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมควรจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้นักเรียน ได้มีส่วนในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียน การสอน ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการ ด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชน ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อประเมินความพึงพอใจ และผลสำเร็จ ในการดำเนินงาน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. จากสมมติฐานข้อที่ 1 ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง” ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง ได้บริหารจัดการยึดและปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเคร่งครัดทางโรงเรียนในเครือ องค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง โดยฝ่ายการศึกษาขององค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง (2558, หน้า 10) ได้กำหนดไว้ว่าโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทลท่าแร่-หนองแสง จะต้อง นำนโยบายโดยเน้นพัฒนาด้าน “คุณธรรม นำความรู้” ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ได้กำหนด

วิสัยทัศน์ให้เป็นรูปธรรมชัดเจน มีนโยบายและแผนงานชัดเจน เข้าใจได้ง่าย ทุกฝ่ายดำเนินการตามนโยบายของโรงเรียนในเครือเป็นแนวทางเดียวกัน คือ พัฒนานักเรียนให้ถึงพร้อมสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อุตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของโรงเรียน พัฒนานักเรียนให้รักการเรียนรู้ มีทักษะด้านวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รู้เท่าทันเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำและพร้อมสู่สากล การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพด้านการบริหารการศึกษา ด้วยจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูตามมาตรฐานวิชาชีพ และจิตตารมณ์ของโรงเรียนคาทอลิก บริหารโรงเรียนโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการใช้โรงเรียนเป็นฐาน เสริมสร้างสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศของโรงเรียนคาทอลิก ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนสมาชิกในองค์กรเห็นคุณค่าในการปฏิบัติ มองเห็นเป้าหมายภาพความสำเร็จในอนาคต เดินไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งคุณธรรมตัวนี้เป็นหลักยึดสำคัญ เป็นจุดเน้นที่ช่วยให้มนุษย์ได้ใช้ความรู้อย่างถูกต้องในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองทั้งครบ ผู้อื่นและสรรพสิ่งอย่างยั่งยืน ความรู้ เป็นแนวทางที่ทำให้มนุษย์สามารถเข้าใจสรรพสิ่งอย่างถ่องแท้ ลึกซึ้งสามารถดูแลรักษา สร้างสรรค์นวัตกรรม และใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณภาพในการดำเนินชีวิต โดยจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมท้องถิ่นและ ผู้เรียน พัฒนาศักยภาพพัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้มีระดับมืออาชีพพัฒนาครูผู้สอนทุกคน ให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม เหมาะสมกับอาชีพครูอย่างต่อเนื่องสามารถปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาคารสถานที่ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้โดยการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และเน้นนวัตกรรมที่มีคุณภาพ เพียงพอต่อการเรียนและเหมาะสมกับภูมิปัญญาความรู้ ความต้องการของผู้เรียนพัฒนาการบริหารจัดการ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้ ทันสมัย และสร้างบรรยากาศการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในอันที่จะ ก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูติมาธตา มะโนมัย (2553, หน้า 280-290) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงสง่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า การศึกษาดูงานโรงเรียนคุณธรรม ชี้แนะ ทำให้คณะครูเกิดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนา

คุณธรรม จริยธรรมมากขึ้นและนำมากำหนดกระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงสง่า ให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ต่อเนื่อง และครอบคลุมคุณธรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้น และสอดคล้องกับ รจนา ฎกของไชย (2553, หน้า 212-221)

ได้ทำการวิจัย เรื่องการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านคางสูงเจริญศิลป์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนและกระบวนการปฏิบัติการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู การศึกษาดูงานโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ และการประชุมครูทั้งโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยการใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน การสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของผลการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามขั้นตอนต่างๆ ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เกิดการพัฒนาด้านความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาพร นาแว่น (2556, หน้า 168) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือคณะภคินีรักกางเขนแห่งท่าแร่ พบว่า ระดับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรที่รับผิดชอบ หรือนโยบายที่ชัดเจนของสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญและมีความพร้อมที่จะส่งเสริมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับนักเรียน

2. จากสมมติฐานข้อที่ 2 ตั้งไว้ว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริม

คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบที่มีเพศต่างกัน โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน” ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีเพศต่างกันเกิดความคิดเห็นที่ไม่แตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งหญิง

และชาย ที่ดำเนินงานในสถานศึกษาไม่ประสบกับปัญหาในการดำเนินงาน เพราะทุกคนต่างรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง ที่ต้องดำเนินตามนโยบายของสถานศึกษาที่ได้วางเอาไว้เป็นอย่างดี โรงเรียนก็ได้พยายามพัฒนาบุคลากร ฝึกฝน อบรมและส่งเสริมให้บุคคลได้เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในนโยบายที่ได้วางเอาไว้ ให้เดินไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงได้สร้างทัศนคติและประสบการณ์ในทางสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล ให้สามารถที่จะพัฒนาสมรรถภาพไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชน ตลอดจนองค์กรภายนอก ไม่ว่าจะเป็นเพศใด บุคลากรในโรงเรียนเดินไปภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน และมีความเป็นไปได้ในกาปฏิบัติ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผู้บริหารจัดการประชุมเพื่อชี้แจง รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรเพื่อความชัดเจน ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มอบอำนาจการปฏิบัติงานตามสายงานการบังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ เกิดความเข้าใจร่วมกัน เห็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกิดการทำงานเป็นทีม บุคลากรแสดงความคิดและเหตุผลที่แตกต่าง เพื่อแก้ปัญหาร่วมกันมอบหมายงานตามความรู้ เหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคล แม้ว่าประสบการณ์ในการทำงานจะแตกต่างกันแต่มีระดับความคิดเห็นที่ไม่ต่างกันแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) มีหลักการสำคัญ คือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ พยายามช่วยกันส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมอย่างจริงจังเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการส่งเสริมนักเรียนได้เข้าร่วมประกวดโครงการเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ที่หน่วยงานต่างๆ ที่จัด

3. จากสมมติฐานข้อที่ 3 ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีสถานภาพที่ปฏิบัติงาน โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน” ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีสถานภาพที่ปฏิบัติงาน โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน พบว่า

โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดอบรมและพัฒนาจริยธรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ มีความคิดเห็นต่างกันบ้าง ตามบทบาทหน้าที่ของตน เกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม ความคิดต่างส่งผลให้มองเห็นหลากหลายด้าน นำความคิดเห็นมาปรับปรุงพัฒนา ให้เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ แต่แนวทางปฏิบัติงาน แต่ยังคงสอดคล้องกับนโยบายทางโรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑล ที่ตั้งเอาไว้ ปฏิบัติร่วมกัน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ได้สร้างความตระหนักให้กับโรงเรียน ในความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม บุคลากรทุกฝ่ายได้รับการส่งเสริม ให้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับ ข้อลัดดา ดิยะบุตร (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่งเสริมจริยธรรมความมีวินัยในตนเอง กับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การส่งเสริมจริยธรรมความมีวินัยในตนเองให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการส่งเสริมจริยธรรมความมีวินัยในตนเองให้แก่เด็กนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิกิรานต์ พิพิทธรักษ์ (2553, หน้า 151) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อยู่อย่างต่อเนื่อง

4. จากสมมติฐานข้อที่ 4 ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน โรงเรียนในเครือข่ายสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ

ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะว่า ตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอนและเจ้าหน้าที่ บุคคลรอบข้าง เพื่อนๆ และทุกส่วนอื่นๆ ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่ง หรือมีประสบการณ์การดำเนินงานมานานน้อยเท่าไรไม่สำคัญ ทุกคนได้ปฏิบัติตามนโยบาย การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง อย่างดี สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (2559, หน้า 12-14) กล่าวไว้ว่า ความร่วมมือจากทุกฝ่ายในโรงเรียน แผนงานอภิบาลของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ได้กำหนดงานอภิบาลหลักในการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก ได้ให้แนวทางการศึกษาอบรมผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ในเรื่องของคุณค่าและความหมายที่แท้จริงของการศึกษาคาทอลิกในการผสมผสานวัฒนธรรมกับความเชื่อ และความเชื่อกับชีวิตเพื่อให้แผนงานอภิบาลดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์ จึงมีความจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติทุกระดับจะต้องปฏิบัติตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนในเครือข่ายคาทอลิก ได้มุ่งเน้นหน้าที่ของโรงเรียนในกระบวนการสร้างอัตลักษณ์การศึกษาหลักใหญ่ๆ 2 ประการ ได้แก่ การผสมผสานวัฒนธรรมกับความเชื่อ การผสมผสานความเชื่อกับชีวิต การที่โรงเรียนสามารถทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างประสบความสำเร็จต้องตั้งเป้าหมายหลายประการและเป้าหมายต่างๆ ของแต่ละหน้าที่ คงไม่พ้นการที่จะต้องอยู่ในบริบทของสังคมไทย การสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนและถ่ายทอดคุณธรรมความเชื่อสู่นักเรียนอยู่ที่ตัวครูเป็นสำคัญ ไม่ว่าครูจะมีประสบการณ์การสอนมากน้อยแค่ไหนไม่สำคัญ การสอนคุณธรรม จริยธรรมมิใช่เป็นแค่เพียงลมปากหรือคำพูดเท่านั้นแต่ครูต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กเรียนด้วยความสำคัญที่ครูเป็นพินเพื่อเป็นหลักในการสร้างคนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 ที่ต้องการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จวนพงษ์ จุมพล (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ต่อนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประภาพร นาแว่น (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริม

คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้รักกางเขนแห่งท่าแร่ ได้เปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้รักกางเขนแห่งท่าแร่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5. จากสมมติฐานข้อที่ 5 ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบที่จำแนกตามที่ตั้งสถานที่ โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน” ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งสถานศึกษาต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม มีประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในภาพรวม สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ และกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดนครพนม คือ โรงเรียนเซนต์ยอแซฟนาแก และโรงเรียนเซนต์ยอแซฟศรีสงคราม ผู้บริหาร ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบ ในโรงเรียนมีประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในภาพรวม สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในจังหวัดมุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ และกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเซนต์ยอแซฟนาแก และโรงเรียนเซนต์ยอแซฟศรีสงคราม ด้านสภาพของชุมชน บริบท พื้นที่ และหน่วยงานโรงเรียน มีกระบวนการดำเนินงานที่แตกต่างกัน เป็นโรงเรียนสหศึกษา เปิดทำการสอนนักเรียนชายและหญิง ไปกลับ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่เปิดถึงระดับมัธยม ซึ่งก็รู้กันว่า การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมทำได้ไม่ง่าย อาจเกิดจากบริบทของนักเรียนที่เข้าสู่วัยรุ่น มีความดีอันไม่ยอมทำตามคำสั่งสอนของบุคคลอื่น และในระดับมัธยมยากมาก ในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารดังกล่าว ใช้หลัก “คุณธรรม” เพื่อเสริมสร้าง “ความรู้” ด้วยการมุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรของโรงเรียน ให้เป็นบุคคลคุณภาพ มีความสามารถครบทุกด้าน โดยใช้หลักธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งหมดโดยยึดหลักปรัชญาการศึกษา “คุณธรรม นำความรู้” มีจุดหมายมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

ที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำ ประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2559–2561) การจัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกมุ่งเน้นวิชาการและคุณธรรม จนเป็นที่ยอมรับ และให้ความมั่นใจกับสังคมมาถึงปัจจุบัน สาสนของสมณกระทรวงเพื่อการอบรม คาทอลิกเรื่องโรงเรียนคาทอลิก ข้อ 35 กำหนดว่าโรงเรียนคาทอลิกต้องมุ่งพัฒนาคนทุกด้าน ให้บรรลุความสำเร็จในพระเยซูคริสต์เจ้าผู้เป็นมนุษย์ที่ดีพร้อม (สมณกระทรวงการศึกษา คาทอลิก, 2559, หน้า 12) จากการอบรมเด็กและเยาวชน ตามแนวคิดของหลักศาสนา คาทอลิก ด้วยระบบการป้องกัน โดยเน้นคุณค่าของเด็กและเยาวชน โดยสร้างบรรยากาศ แห่งความรัก ความเอาใจใส่ต่อเยาวชนในทุกสถานการณ์ของชีวิต ของเยาวชนทั้งด้าน การเรียน การทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน

โรงเรียนเซนต์ยอแซฟศรีสงคราม เป็นโรงเรียนที่ใช้หลัก “คุณธรรม” เพื่อเสริมสร้าง “ความรู้” ด้วยการมุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรของโรงเรียน ให้เป็นบุคคลคุณภาพ มีความสามารถครบทุกด้าน โดยใช้หลักธรรมเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งหมด (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2559–2561) จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ประสพการณ์ส่วนตัวให้ลูกเรียนคาทอลิกด้วยเหตุผล ว่าโรงเรียนมีระบบที่ดีมีอุปกรณ์ที่ดี บุคลากรมีคุณภาพเน้นภาษาอังกฤษ สังคมเด็ก ๆ ที่อยู่ร่วมกัน ดีมากค่ะ รักกันจบไปก็ยังรักและผูกพันกันมาก และค่าเทอมก็ไม่ได้แพงมาก เท่ากับโรงเรียนอินเตอร์ พอที่จะรับไหวโรงเรียนคาทอลิกเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยกว่าสำหรับ บุตรธิดาของคุณ ไม่มีปัญหาเรื่องยาเสพติด ดิฉันสุรา แต่ก็มีระเบียบนอกจากเรื่องสุข

พลานามัยดีแล้ว โรงเรียนคาทอลิกมีสภาพแวดล้อมที่ให้เกิดอารมณ์และจิตวิญญาณ
ปลอดภัยมาก ไม่ต่ากันและพูดสองแง่สองมุม, ฝึกให้ๆ ลูกอดทน และมีทัศนคติที่ถูกต้อง
เรื่องการเมือง สังคม โรงเรียน ต่อต้านเรื่องรักร่วมเพศ และการทำแท้ง รักษาจิตใจของ
นักเรียนด้วยการศึกษาที่เป็นที่นิยม ที่พ้นจากทัศนคติที่ผิดศีลธรรมเหล่านี้ได้สอดคล้องกับ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564, หน้า 6) ได้จัดทำขึ้น
ในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศ และสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และ
เชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น มีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย คือ ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทย
ให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัยจิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริม
ให้มีกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม
ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ มีความเป็นไทยโดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย
เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทาง
สังคม เป็นคนดี มีสุขภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดี
ต่อสังคมส่วนรวม และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (หน่วยงานการศึกษา
คาทอลิกแห่งประเทศไทย 2550-2559) จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้ประสิทธิผล
การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียนมีความแตกต่างจากโรงเรียน
ที่อยู่ในจังหวัดนครพนม ที่อยู่ในเครือข่ายสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง

6. จากสมมติฐานข้อที่ 6 ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและ
ครูผู้รับผิดชอบที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนตามลักษณะการเปิดสอนของโรงเรียนที่แตกต่างกัน
โรงเรียนในเครือข่ายสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง มีความแตกต่างกัน” ผลการศึกษาพบว่า
การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนตามลักษณะการเปิดสอนของโรงเรียน
พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย
ที่กำหนดไว้ว่าจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนในเครือข่ายสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ที่เป็น
โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ บริหารงานโดยนักบวช ชายหญิงในศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก
ให้การศึกษอบรมและพัฒนาส่งเสริมองค์ความรู้ที่ยั่งยืน บนหลักธรรมของคริสต์ศาสนา
รักษาสีงแวดล้อม พร้อมสู่สากล โรงเรียนในเครือข่ายสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง

มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 7 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนเซนต์ยอแซฟสกลนคร จังหวัดสกลนคร 2) โรงเรียนเซนต์ยอแซฟกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 3) โรงเรียนเซนต์ยอแซฟภูฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 4) โรงเรียนเซนต์ยอแซฟมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร 5) โรงเรียนเซนต์ยอแซฟนาแก จังหวัดนครพนม 6) โรงเรียนเซนต์ยอแซฟศรีสงคราม จังหวัดนครพนม และ 7) โรงเรียนเซนต์ยอแซฟยานนาวา กรุงเทพมหานคร ได้จัดการศึกษาอบรมเด็กและเยาวชนในโรงเรียน โดยยึดหลักปรัชญาการศึกษา คือ “คุณธรรม นำความรู้” เป็นปรัชญาที่ตั้งอยู่บนความเชื่อคาทอลิกที่ว่า “พระเจ้า” ทรงเป็นปฐมเหตุของสรรพสิ่งและคุณธรรมทุกประการ ทรงสร้างมนุษย์ ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ ประทานปริญญาแก่มนุษย์ เพื่อให้เข้าใจสรรพสิ่งที่ทรงสร้าง สามารถดูแลรักษาใช้ประโยชน์และอยู่ร่วมกับสรรพสิ่งอย่างมีความสุขและยั่งยืน ซึ่งได้ดำเนินการตามนโยบายสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 1) เน้นพัฒนาคนไทยทุกกลุ่มวัย อย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลัก ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม เรียนรู้ตลอดชีวิต จะมีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ในแต่ละช่วงวัย และสามารถปรับตัวรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554, หน้า 45)

สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียน ให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ สอดคล้องกับ นวัตกรรม รามสูต และนงคิณี โมลิกะ (2552, หน้า 17) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่ศึกษา 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ในส่วนของการศึกษาคาทอลิก เน้นการพัฒนามนุษย์ให้ครบทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมถือว่าเป็นเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพในการพัฒนามนุษย์ โรงเรียนคาทอลิกหน้าที่หลักต้องปลูกฝังศีลธรรมในตัวผู้เรียน ช่วยให้เป็นคนดี เป็นคนใฝ่รู้ มีความรู้ ความสามารถและ

อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข งานวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้ ไม่มีความสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ซ้อลัดดา ดิยะบุตร (2550, หน้า 113-117) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การส่งเสริมจริยธรรมความมีวินัยในตนเองกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ของนักเรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติ ตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน ที่มีลักษณะการเปิดสอนที่แตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน คือ การประหยัดและรู้จักอดออม การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน เป็นอันดับแรกตามนโยบายฝ่ายการศึกษา ของอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาไว้ว่า เน้นพัฒนาด้าน “คุณธรรม นำความรู้” คุณธรรม เป็นหลักยึดที่ช่วยให้มนุษย์ได้ใช้ความรู้อย่างถูกต้อง ในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองทั้งครบ ผู้อื่นและสรรพสิ่งอย่างยั่งยืน ความรู้เป็น แนวทางที่ทำให้มนุษย์สามารถเข้าใจสรรพสิ่งอย่างถ่องแท้ ลึกซึ้ง สามารถดูแลรักษา สร้างสรรค์ นวัตกรรม และใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณภาพในการดำเนินชีวิต โดยจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคมท้องถิ่นและผู้เรียน พัฒนาบุคลากรพัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้มีระดับมืออาชีพ พัฒนาครูผู้สอนทุกคนให้มีความรู้ความสามารถและคุณธรรมเหมาะสมกับอาชีพครูอย่าง ต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จต่อไป

7. แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งวิธีการพัฒนา ประกอบด้วย แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียน ในเครืออัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง โดยพิจารณาจากค่าประสิทธิผลการดำเนินงาน ในแต่ละด้าน นำด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม นำมาสร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประสิทธิภาพ การดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครืออัครสังฆมณฑล

ท่าแร่-หนองแสง ราชดำเนิน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม มี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมครูควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น การประกวดห้องเรียนน่าอยู่ ห้องเรียนมีชีวิต พร้อมทั้งประสานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอรับการสนับสนุน ทั้งปัจจัย สื่อ อุปกรณ์ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สะอาดน่าอยู่ ปลอดภัยจากอบายมุขต่างๆ ด้านการจัดการเรียนการสอนผู้บริหาร ครูส่งเสริมให้จัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม โดยการแสดงบทบาทสมมติละครคุณธรรมจริยธรรมสอดแทรกคุณธรรม ประกวดร้องเพลงคุณธรรม, ประกวดบทความ หรือเรียงความคุณธรรม, วาดภาพ การเรียนการสอนต้องเน้นให้นักเรียนคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น สามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตที่ดีได้ในสังคม ส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่ดีงานอาสาสมัคร การแบ่งปัน กิจกรรมด้านศาสนา โดยส่งเสริมกิจกรรมแต่ละศาสนาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างจิตสำนึกด้วยตนเอง โดยมุ่งให้เกิดผลทั้งที่บ้าน โรงเรียนและสร้างให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมจนเป็นนิสัย และสร้างเครือข่ายขยายผล สู่สถานศึกษาอื่นๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมทำกิจกรรม โครงการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นจนเป็นนิสัย จัดกิจกรรมปลูกฝังให้เกิดศรัทธา และแรงบันดาลใจ ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกิจกรรมประจำวันของโรงเรียนทุกวัน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพึ่งตนเอง ใช้ชีวิตประจำวันอย่างมีศักดิ์ศรี มีความคิดเห็นที่ถูกต้องและรู้จักคุณค่าของตนเอง ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อประเมินความพึงพอใจ และผลสำเร็จในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้ชัดเจน ควรให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนให้มากขึ้น และพยายามมุ่งเน้นคุณธรรมสากล ไม่อิงศาสนาใดศาสนาหนึ่งมากเกินไป นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง สร้างเครื่องมือประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ที่หลากหลาย และสอดคล้องตามตัวชี้วัด และกิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เช่น การสร้างสถานการณ์จำลอง แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และจัดให้บุคลากรครูไปศึกษาดูงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม จากสถานที่ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอทำแระ-หนองแสง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมทอทำแระ-หนองแสง รายงาน พบว่า ผลการวิจัย มากทุกด้าน

1.1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมผู้บริหาร ครูผู้สอน ควรจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น การประกวด ห้องเรียนน่าอยู่ และมุมห้องคุณธรรม ประสานกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอรับการสนับสนุน ปัจจัย แนวคิด สื่อ หรือเอกสารเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่หลากหลาย

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอน ควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอนไปพร้อมๆ กัน เน้นให้นักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตที่ดีได้ในสังคม และใช้เทคนิคที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัด กิจกรรมปลูกจิตสำนึก ศรัทธา เพื่อให้เกิดแรงจูงใจ ให้มีคุณธรรม จริยธรรม สร้างจิตสำนึก ด้วยตนเอง สร้างเครือข่ายขยายผล สู่สถานศึกษาอื่นๆ ฝึกคุณธรรมในการเป็นผู้ให้ ผู้เสียสละ การแบ่งปัน การบริจาค การมีจิตสาธารณะ

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารควรจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย เพื่อประเมินความพึงพอใจ และผลสำเร็จในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือ ในการวัดและประเมินผล และควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโครงการด้านคุณธรรม จริยธรรมให้ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา ตัวแปรอื่นเพิ่มเติมในการวิจัย รายได้ ระดับการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรพัฒนาการศึกษาในเรื่องการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้มากขึ้น และหานวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

2.3 ควรศึกษาผลที่เกิดขึ้น หลังจากมีโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ว่าพฤติกรรมของนักเรียนเป็นไปในทิศทางใด

2.4 ควรศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กันไปโดยการใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบเจาะจง เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพและช่วยให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนสอดคล้องกับความเป็นจริงมากขึ้น

2.5 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายองค์กรสังคมชนบทท่าแร่-หนองแสง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์